

REPTE 1

Producte final

Elaboració d'una proposta formativa sobre estratègies de motivació i aprenentatge per adolescents en risc d'exclusió social.

Situació d'aprenentatge

El vostre centre educatiu col·labora en un programa de les regidories de Joventut i de Serveis Socials de l'Ajuntament per millorar l'ocupabilitat i facilitar la integració sociolaboral d'adolescents estrangers no acompanyats en risc d'exclusió.

La formació prelaboral es duu a terme per mitjà de tallers ocupacionals de competències tècniques de perfils professionals amb demanda d'ocupació. En concret, d'operari de magatzem, fusteria, mecanitzat i forneria. Alguns alumnes del vostre centre participen com a monitors en alguns d'aquests tallers.

Repte 1 / Tasca 1

El primer pas és conèixer millor el destinatari de l'acció. Per aconseguir-ho, haureu d'ampliar la vostra informació sobre el col·lectiu d'adolescents estrangers no acompanyats.

1. Elaboreu una infografia per caracteritzar aquest col·lectiu: qui són, quina n'és la situació jurídica, amb quins recursos d'atenció i protecció compten o quines són les seves expectatives pel que fa a projecte vital.
2. En una posada en comú, recolliu les idees clau que el representant de l'Ajuntament exposa com a causes de desinterès de les i els participants al programa.

Repte 1 / Tasca 2

Les opinions de les i els adolescents participants als programes ens donen una idea sobre com intervenen els factors que incideixen en l'aprenentatge.

1. Valoreu aquests factors, responent individualment aquestes preguntes i justificant les vostres respostes:

2. Considereu que la intel·ligència (mesurada en CI) pot ser un factor per tenir en compte en les causes del desinterès?

3. Les intel·ligències múltiples que presumiblement tenen més pes en aquests tallers tenen un caràcter més teòric o més pràctic-manipulatiu? Es corresponen, per tant, amb els objectius de la intervenció i les aspiracions de les i els participants?

4. Considereu que aquestes noies i aquests nois disposen de prou capacitat d'atenció, concentració i memòria per adquirir aquests aprenentatges?

5. D'acord amb els seus comentaris, us sembla que tenen prou motivació i disposen d'una bona predisposició per implicar-se en aquests tallers?

6. Aquestes noies i nois tenen prou maduresa biològica per afrontar aquests aprenentatges?

7. L'experiència i els coneixements de què disposen són suficients per adquirir les habilitats programades al taller?

8. A partir de la posada en comú de les aportacions individuals, en grup, valoreu si les noies i els nois disposen o no del grau suficient de cada factor per abordar els aprenentatges dels tallers. L'objectiu és detectar si cada factor influeix de manera significativa o no en el desinterès que mostren.

Factor	Suficient	Insuficient	Justificació
Intel·ligència (CI)			

Intel·ligències (múltiples) aplicades			
Atenció, concentració i memòria			
Actitud i motivació			
Maduració			
Experiència i coneixements			

9. Identifiqueu els factors més deficitaris, és a dir, els que influeixen més en el desinterès de les noies i els nois pels tallers. Penseu que és important, perquè sobre aquests factors haureu de prioritzar la intervenció.

Repte 1 / Tasca 3

Per elaborar estratègies afavoridores de l'aprenentatge, convé conèixer els mecanismes que fan possible l'aprenentatge, per decidir quins poden ser més oportuns per a les persones participants en els nostres programes.

1. Individualment, seleccioneu dos d'aquests autors i recolliu les idees clau sobre com expliquen que es produeix l'aprenentatge:

B. F. Skinner
A. Bandura
L. Vigotski
J. Piaget
J. S. Bruner
D. P. Ausubel

Autor	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge

2. Amb totes les aportacions, completeu les teories de l'aprenentatge dels diferents corrents psicològics:

Aprenentatge	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge
Per reforç/càstig	
Per observació	
Per estratègies cognitives	
Per mediació	
Per descobriment	
A. significatiu	

3. De les aportacions dels diferents corrents, seleccioneu deu principis o idees sobre com us sembla que és més fàcil que es produeixi l'aprenentatge en les noies i nois destinataris del programa. Presenteu-ho mitjançant una infografia.

Repte 1 / Tasca 4

Cal que tingueu en compte els esculls que les persones destinatàries es trobaran.

1. Partint de la idea que el programa es dirigeix a adolescents estrangers no acompanyats, valoreu en grup les dificultats per a l'aprenentatge que es troben en aquestes tres àrees:

Limitacions relacionades amb la falta de motivació	
Limitacions personals	
Limitacions relacionades amb la falta d'habilitats i hàbits	

2. Indiqueu algunes estratègies educatives destinades a superar, atenuar o afrontar aquestes limitacions:

Estratègies educatives per afavorir la motivació	
Estratègies educatives per redimensionar l'autoconcepte de manera positiva	
Estratègies educatives per millorar les habilitats d'autonomia personal, social i laboral	

Repte 1 / Tasca Final:

Amb tota la informació de què disposeu ara, esteu en condicions de plantejar una proposta sòlida per formar els futurs monitors i monitores.

Elaboreu un pòster amb la vostra proposta de formació per a les monitores i els monitors. Hi han de constar:

L'objectiu de la proposta.

El diagnòstic del problema: per què es produeixen dificultats en l'aprenentatge?

El desenvolupament de la proposta:

Quines estratègies metodològiques o d'aprenentatge s'han de prioritzar?

Quines estratègies educatives s'han d'aplicar?

Conclusions.

Exposeu la vostra proposta a classe.

REpte 2

Producte final

Anàlisi de les expectatives d'aprenentatge d'habilitats en una persona amb discapacitat física.

Situació d'aprenentatge

A la reunió quinzenal de l'equip interdisciplinari de l'associació Les Àligues, els diferents professionals exposen les circumstàncies de diferents persones usuàries amb discapacitat. Visioneu el cas de la Maria i analitzeu-lo per decidir sobre una possible inscripció en un programa d'habilitats d'autonomia personal i social.

Repte 2 / Tasca 1

El primer pas és ampliar la vostra informació sobre les lesions medul·lars i la paraplegia.

1. Elaboreu una infografia per caracteritzar aquestes lesions: com es produeixen, quines parts del cos afecten, quines limitacions funcionals causen, de quins recursos d'atenció i rehabilitació disposen les víctimes o quines expectatives de vida independent solen tenir.
Podeu consultar llocs web d'associacions de persones amb lesió medul·lar o d'institucions com ara l'Institut Guttmann.
2. En una posada en comú, recolliu les idees clau que s'han formulat en la reunió de l'equip interdisciplinari, per al cas de la Maria, en cadascun d'aquests àmbits:

Realització de les AVDB	
Entorn familiar	
Xarxa social	
Vida laboral	
Expectatives	

Repte 2 / Tasca 2

Per enfrontar-se a la vida diària, la Maria ha d'adquirir habilitats noves per dur a terme les diferents activitats o modificar la manera com les ha estat executant fins ara.

1. Individualment, indiqueu deu habilitats que la Maria haurà d'aprendre a desenvolupar.
2. Seleccioneu cinc d'aquestes habilitats i expliqueu, mitjançant un diagrama de flux, les fases que seguirà el seu aprenentatge fins que es consoliden com a hàbit.
3. Indiqueu, per a la consecució d'aquestes habilitats i hàbits, en quina mesura serà útil incorporar cadascun d'aquests mecanismes d'aprenentatge. Poseu un exemple de com ho faríeu.

Aprenentatge	Utilitat	Exemple
Per reforç		
Per observació		
Per estratègies cognitives		
Per mediació		
Per descobriment		
A. significatiu		

Repte 2/ Tasca 3

Per elaborar estratègies afavoridores de l'aprenentatge, convé conèixer els mecanismes que fan possible l'aprenentatge, per decidir quins poden ser més oportuns per a les persones participants en els nostres programes.

1. Individualment, seleccioneu dos d'aquests autors i recolliu les idees clau sobre com expliquen que es produeix l'aprenentatge:

B. F. Skinner
 A. Bandura
 L. Vigotski
 J. Piaget
 J. S. Bruner

D. P. Ausubel

Autor	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge

2. Amb totes les aportacions, completeu les teories de l'aprenentatge dels diferents corrents psicològics:

Aprenentatge	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge
Per reforç/càstig	
Per observació	
Per estratègies cognitives	
Per mediació	
Per descobriment	
A. significatiu	

Repte 2 /Tasca 4

Arriba el moment de considerar com enfocar el procés d'ensenyament-aprenentatge en el cas de la Maria.

1. Feu una valoració sobre el potencial d'aprenentatge de la Maria.
2. Indiqueu, per al cas de la Maria, com afectaran, positivament o negativament, els factors següents en els processos d'aprenentatge i en la consecució de l'autonomia plena:

Limitacions d'interacció amb l'entorn a la llar	
---	--

Limitacions d'interacció amb l'entorn laboral	
Limitacions d'interacció en la pràctica de l'oci	
Limitacions en la interacció social	
Sobreprotecció familiar	
Motivació i actitud de na Maria	

3. Esbrineu si la Maria pot rebre algun tipus d'ajuda per finançar algun d'aquests suports.

Repte 2 / Tasca Final:

Com a professionals de la integració social, haureu de valorar les condicions de la Maria per poder fixar unes expectatives respecte als beneficis que li pugui proporcionar el programa.

Feu l'anàlisi mitjançant una matriu DAFO, de manera que considereu dues dimensions:

- Les condicions personals de la Maria, identificant les debilitats i fortaleces que presenta per implicar-se en el programa.
- Les condicions de l'entorn, tant físic com humà, identificant les amenaces i les oportunitats que suposa l'entorn per al desenvolupament del programa.

Per analitzar cada tipus de condicions, us podeu organitzar per parelles i, posteriorment, discutir-les en grup.

Fent balanç de la vostra anàlisi, establiu unes conclusions sobre les expectatives que us plantegeu amb la Maria.

Prepareu aquesta matriu, amb un format visualment atractiu, però seguint aquest model.

Condicions de l'entorn	Amenaces	Oportunitats
Condicions personals	Debilitats	Fortaleces
Conclusions:		

Presenteu la vostra proposta d'anàlisi a classe.

Repte 3

Producte final

Elaboració d'una pauta d'intervenció i de recursos per a la família d'una persona amb malaltia mental.

Situació d'aprenentatge

A la reunió quinzenal de l'equip interdisciplinari de l'associació Les Àligues, ara es parla del cas d'en Pol, un noi amb malaltia mental, per analitzar-ne la situació, estudiar quins recursos hi ha i li poden ser útils i establir algunes pautes d'actuació per a la família i l'entorn sociolaboral.

Repte 3 / Tasca 1

El primer pas és ampliar la vostra informació sobre les malalties mentals.

1. Individualment, busqueu informació sobre l'esquizofrènia i com afecta les habilitats personals, i també sobre el tipus de programes que funcionen actualment per abordar la intervenció amb persones amb esquizofrènia: en què consisteix la psicoeducació en esquizofrènia i a qui va dirigida, tipus de programes de rehabilitació i intervenció psicoterapèutica, activitats que se solen organitzar per a joves amb esquizofrènia, etc. Organitzeu la informació en un mapa conceptual.

Podeu consultar llocs web d'associacions d'atenció a persones amb malalties mentals, com ara Amafe (Associació Espanyola de Suport en Psicosi) o Esquizofrenia 24x7

2. Recopileu la informació clau sobre el cas d'en Pol a partir de la informació exposada a la reunió de l'equip multidisciplinari:

Entorn familiar	
Xarxa social	
Entorn laboral	
Expectatives personals	

Repte 3 / Tasca 2

Com altres persones en situació de vulnerabilitat, en Pol té dèficits en les habilitats d'autonomia personal i social.

1. Individualment, indiqueu cinc habilitats que necessitaria adquirir o reforçar i a quina àrea pertanyen.
2. Poseu en comú les vostres anàlisis. Concreteu les cinc habilitats principals que considereu que s'haurien de treballar amb en Pol i expliqueu, mitjançant un diagrama de flux, les fases que seguirà l'aprenentatge fins a consolidar-se com a hàbit.
3. Indiqueu, per a la consecució d'aquestes habilitats i hàbits, en quina mesura serà útil incorporar cadascun d'aquests mecanismes d'aprenentatge. Poseu un exemple de com aplicar-lo i indiqueu si és en un context familiar, d'amistats, dels tallers, etc.

Aprenentatge	Utilitat	Exemple
Per reforç		
Per observació		
Per estratègies cognitives		
Per mediació		
Per descobriment		
A. significatiu		

Repte 3 / Tasca 3

Per elaborar estratègies afavoridores de l'aprenentatge, convé conèixer els mecanismes que fan possible l'aprenentatge, per decidir quins poden ser més oportuns per a les persones participants en els nostres programes.

1. Individualment, seleccioneu dos d'aquests autors i recolliu les idees clau sobre com expliquen que es produeix l'aprenentatge:

B. F. Skinner
 A. Bandura
 L. Vigotski
 J. Piaget
 J. S. Bruner
 D. P. Ausubel

Autor	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge

2. Amb totes les aportacions, completeu les teories de l'aprenentatge dels diferents corrents psicològics:

Aprenentatge	Idees clau sobre com es produeix l'aprenentatge
Per reforç/càstig	
Per observació	
Per estratègies cognitives	
Per mediació	
Per descobriment	
A. significatiu	

Repte 3 /Tasca 4

Arriba el moment de considerar com enfocar el procés d'ensenyament-aprenentatge en el cas d'en Pol.

1. Valoreu quin potencial d'aprenentatge té en Pol.

2. Indiqueu quins elements dels aspectes següents cal tenir en compte perquè poden limitar els processos d'aprenentatge i fer que en Pol no arribi a assolir una autonomia plena:

Aspecte	Limitacions
Funcions intel·lectuals	
Percepció sensorial	
Motricitat	
Emocions	
Motivació i actitud	

3. Indiqueu cinc estratègies educatives que poden contribuir a millorar l'aprenentatge de les habilitats d'en Pol i com aplicar-les, si és possible, en l'entorn familiar.

Estratègia educativa	Aplicació en l'entorn familiar

4. Esbrineu els recursos disponibles a la vostra ciutat o comunitat autònoma per ajudar en Pol i la seva família, i les seves condicions (requisits d'accés, durada, cost, titularitat, etc.).

- Programa de rehabilitació per a persones amb esquizofrènia o amb malaltia mental
- Intervenció psicoterapèutica per a persones amb esquizofrènia o amb malaltia mental
- Programa de respir familiar
- Suport psicoterapèutic familiar
- Ajuda econòmica

Repte 3 / Tasca Final:

Perquè els programes de promoció de l'autonomia tinguin èxit, és imprescindible que es procedeixi en els diferents entorns de manera coherent i que els principis s'apliquin, en la mesura que sigui possible, de la mateixa manera en els diversos entorns, i això requereix una bona transmissió de la informació i donar unes pautes clares.

1. Elaboreu un pòster amb les diferents estratègies educatives seleccionades per donar suport al procés d'aprenentatge d'habilitats d'en Pol i la manera com aplicar-les a casa. Aquest pòster servirà de suport i aclariment a les explicacions que es donaran als pares d'en Pol en la reunió amb ells i, posteriorment, com a guia perquè el puguin consultar en qualsevol moment.
2. Elaboreu també un petit dossier sobre els recursos disponibles per a en Pol i la seva família, perquè la persona de l'equip interdisciplinari responsable del seu cas tingui disponible totes les dades per informar la família el dia que es reuneixin.